

Slovesnost ob 40-letnici obnovitve slovenskih šol

V tem letu, ko se spominjamo najrazličnejših obletnic, je gotovo ena najpomembnejših 40-letnica obnovitve slovenskih šol v Italiji. Nedopustno bi bilo, da bi šla taka obletnica mimo brez potrebne pozornosti javnosti in šole same.

Prav v šolskih krogih pa je prišlo do konkretne pobude, ki bo ta petek z nastopom v Kulturnem domu ter z nedeljsko ponovitvijo, spomnila šolsko mladino, njihove profesorje in starše ter širšo slovensko javnost na ta dogodek.

Ne glede na polemike o tem, če gre za 40-letnico obnovitve, ali pa je to samo formalna obletnica obnovitve, ki pa je imela svoje precedense v skritem pouku slovenščine naših duhovnikov po zakristijah in med veroukom oziroma v partizanskih šolah.

Skozi vse leto so potekale priprave na ta dogodek, pri njem pa sodelujejo zgolj ljudje, ki pripadajo šoli. Otroci iz vrtcev, osnovnošolski otroci, dijaki srednjih in višjih šol, njihovi profesorji in ravnatelji ter drugi so se res potrudili, da bo proslava kar se da originalna.

Vezna besedila je napisala prof. Lučka Susič, pesmi sta uglasbila prof. Mamolo in Simčič ter Ota, ki uči na Glasbeni matici. Veliko dela je bilo potrebno, da so pripravili to proslavo. Sodelovali bodo namreč otroci iz vrtcev, osnovne šole, ki bodo nastopili s folklorno skupino, ki jo je pripravila gospa Fakin in tremi krajšimi prizorčki. Vezne prizore pa bodo oblikovali dijaki srednjih šol. Sodelovale bodo mestne šole Erjavec, Cankar in Ciril-Metod, ki bodo razdeljene na dve skupini. S krajšimi utrinki pa bodo sodelovale še šole z Opčin in Proseka.

Višje srednje šole pripravljajo recital literarnih del in odlomkov na šolsko tematiko, ki so jih napisali naši ustvarjalci, vsebino pa bodo povezovala misli dijakov o šoli in narodnosti. Osnovno delo, vaje s sodelujočimi dijaki, so opravile profesorice Milica Kravos, Matejka Maver in Lučka Susič. Gledališki igralec Adrijan Rustja pa je prevzel skrb za končno postavitev predstave, pri kateri bo sodeloval tudi mogočen, 300-članski pevski zbor, ki ga sestavljajo dijaki srednjih šol in višješolci. Tudi

M. T.

dalje na 2. strani ■

DVA TEDNA PO OBČINSKIH VOLITVAH

V središču pozornosti nabrežinska in miljska občina

Dva tedna sta minila od upravnih volitev, vendar so v občinah, ki nas pobježe zanimajo, obnovili upravo le v Doberdolu. Za župana je bil potrjen dr. Mario Lavrenčič, nosilec liste občinske enotnosti, na kateri so kandidirali komunisti, socialisti in neodvisni in je dosegla uspeh, saj je bilo izvoljenih vseh dvanajst kandidatov. Kot smo slišali, bodo novo upravo v kratkem imeli tudi v Sovodnjah, kjer bo za župana potrjen komunist Vid Primožič. Kot v Doberdolu bodo svetovalci Slovenske skupnosti ostali v opoziciji tudi v Sovodnjah, kjer pa je ta lista znatno napredovala v primerjavi s prejšnjimi volitvami. Do korenite spremembe bo na Goriškem prišlo v Števerjanu, kjer bo prvič po vojni prevzela upravo lista, na kateri so kandidirali komunisti in socialisti in ki je zmagala na volitvah. Zmaga je verjetno prišla nepričakovano, čeprav je bil poraz liste Slovenske skupnosti že več mesecev v ozračju glede na spor med dosedanjim županom Klanjščkom in strankinim sekcij-skim tajnikom, ki ga niso znali ali mogli ali hoteli odpraviti. Do tega trenutka še ne poznamo imena novega župana v Števerjanu.

Na Tržaškem so razmere, kot vse kaže, jasne v Zgoniku in na Repentabru, kjer sta zmagali listi s komunističnimi in socialističnimi kandidati. V Zgoniku bo za župana izvoljen komunist prof. Miloš Budin, dosedanji predsednik Kraške gorske skupnosti. Na Repentabru pa bo potrjen za župana socialist dr. Pavel Colja. Budin bo prevzel dolžnosti, ki jih je nad 20 let o-

pravljaj Josip Guštin. V obeh upravah bodo svetovalci SSK v opoziciji. Zdi se, da obstajajo težave pri obnavljanju uprave v Dolini, kjer sta občino do zdaj vodili KPI in PSI. Toda tudi tu bi se morale razmere v kratkem razjasniti, saj ima KPI v občinskem svetu absolutno večino in bi torej lahko celo sama »vladala«. Za župana bo vsekakor potrjen komunist Edvin Švab.

Še največjo zagonetko predstavljata miljska in devinsko-nabrežinska občina. V Miljah ima lista Frausin (komunisti in neodvisni) 15 od skupnih 30 svetovalcev in si prizadeva, da bi dobila kakega zaveznika za sestavo večinske koalicije z županom Bordonom na čelu. Kot kaže, bi se položaj uredil, če se v miljske razmere ne bi vmešavali tržaški strankarski voditelji, ki očitno hočejo izkoristiti priložnost za ureditev sedanjega, v političnem pogledu, silno krhkega stanja v tržaški občinski in pokrajinski upravi.

Stanje v devinsko-nabrežinski občini bi na papirju moralo biti povsem jasno, saj je dosedanja upravna koalicija (KPI, SSK in PSI) ohranila dosedanje število svetovalcev (12 od 20) in torej razpolaga z večino v novem občinskem svetu. Za obnovo te koalicije sta se že izrekli KPI in SSK, PSI pa je na krajevni ravni izjavila, da mora čakati na razvoj dogodkov v tržaškem strankinem vodstvu. Za Slovence in sploh za domače prebivalstvo je stališče PSI silno pomembno, saj bo dejansko od te stranke odvisno, če bomo v tej občini ohranili slovenskega župana ali ne. Vse kaže, da se

dalje na 5. strani ■

Craxi na uradnem obisku v Moskvi

Predsednik italijanske vlade Bettino Craxi se mudi na uradnem obisku v Moskvi, kjer je gost glavnega tajnika sovjetske komunistične partije in sovjetskega državnega poveljarja Mihaila Gorbačova. Predsednika Craxija spremlja na obisku v Sovjetski zvezi zunanji minister Andreotti.

Predsednik Gorbačov in Craxi sta se pogovarjala o najbolj aktualnih mednarodnih problemih, kot so položaj na Bližnjem vzhodu, stanje v Srednji Ameriki in položaj v jugovzhodni Aziji. Veliko pozornost sta predsednika posvetila tudi proučevanju

gospodarskih odnosov med Italijo in Sovjetsko zvezo. V tej zvezi je treba ugotoviti, da izkazuje trgovinska bilanca med Italijo in Sovjetsko zvezo veliko neravnovesje v škodo Italije, tako da je konec lanskega leta primanjkljaj znašal skoraj pet tisoč milijard lir. To je posledica dejstva, da Italija uvaža iz Sovjetske zveze veliko zemeljskega plina in precejšnjo količino gorilnih olj. Craxi si zato prizadeva, da bi Sovjetska zveza uvažala iz Italije več industrijskih izdelkov, s čimer bi se vsaj delno popravilo neravnovesje v trgovinski bilanci med obema državama.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 2. junija, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »Max 14«, fantastična zgodba v petih delih (Maja Okorn); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 15.00-19.00 Šport in glasba ter prenosi z naših prirediteljev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 3. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Giuseppe Verdi: Macbeth (prvo in drugo dejanje); 11.40 Beležka; 12.00 Smere slovenske gore; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.40 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: »Ciciban, na dan, na plan!«; 15.00 Iz šolskega sveta; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: »Kogojevi dnevi 1984«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 4. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Med Brdi in Jadranom; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Giuseppe Verdi: Macbeth (tretje in četrto dejanje); 11.30 Beležka; 12.00 Filmskemu ustvarjanju naproti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Raziskovalno delo: Dolina '84; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: Dubravka Tomšič podaja Brahmsa; 18.00 Odpri dramski val: Jean Baptiste Poquelin Moliere: »Tartuffe«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 5. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Gospodarska problematika; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.40 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Kocka za kocko; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: Dubravka Tomšič podaja Brahmsa; 18.00 Iz sence večnosti: »Znamenita videnja med zemljo in nebesi ter peklo«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 6. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Sestane ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: »Naša pesem 1984«; 18.00 Četrtekova srečanja: »Šivala je deklica zvezdo, oj, zvezdo rdečo ko kri«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 7. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Tostran in onstran sonca; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Nabožna glasba; 18.00 Kulturni dogodki 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 8. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana, vodi Anton Nanut; 11.40 Beležka; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas b'le« - glasnik Kanalske doline; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: Otroci umetnosti: »Franz Joseph Haydn« (Zora Saksida); 15.00 Swing-time; 16.00 Človek v sodobnem svetu; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Letošnje 3. meddeželno tekmovanje mladih violinistov v Farri pri Gorici; 18.00 Dramska vetrovnica: Drago Gorup; »Beseda 84«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ nadaljevanje s 1. strani

za pripravo pevskega zbora je bilo potrebno veliko dela in truda raznih glasbenih pedagogov na naših šolah. Organizatorji pa so želeli vključiti v proslavo tudi Glasbeno matico, ki bo prisotna z nastopom godalnega kvarteta. Scensko opremo pa ob mentorstvu prof. Grgiča pripravljajo na učiteljsku. Slavnostni govornik na petkovi proslavi ob 40. obletnici obnove slovenskih šol v Italiji bo pisatelj prof. Alojz Rebula. Za jesenski čas pa se napoveduje tudi izdaja posebne priložnostne publikacije, ki bo posvečena tej okrogli obletnici. V njej bodo ob zgodovinskem pregledu objavili še

JUGOSLOVANSKI DOLGOVI

16 glavnih upnikov Jugoslavije, med njimi tudi Italija, je podpisalo sporazum o porazdelitvi letošnjega obroka jugoslovanskih dolgov na devetletno dobo. V bistvu bodo izplačila odložili za štiri leta, nato pa jih bo Jugoslavija odplačevala v petletnem razdobju. Jugoslovanska zadolženost v tujini presega 20 milijard dolarjev. Gospodarsko in finančno stanje v državi se je v prvem letošnjem trimesečju precej poslabšalo. Od januarja do aprila so cene poskočile za 26 odstotkov in trgovinski primanjkljaj se je povečal za 64 odstotkov. Sedaj znaša 653 milijonov dolarjev. Jugoslovansko delegacijo, ki se je pogajala s tako imenovanim »Pariškim klubom«, je vodil Vlado Klemenčič, član Zveznega izvršnega sveta in zvezni tajnik za finance.

Milka Planinc v Združenih državah

Predsednica jugoslovanske vlade Milka Planinc je na povabilo ameriškega predsednika Reagana ta teden na uradnem obisku v Združenih državah. V Beli hiši jo je sprejel predsednik Reagan, nato pa je imela še ločene pogovore s podpredsednikom Bushem, z zunanjim ministrom Shultzem in z drugimi visokimi funkcionarji ameriške vlade.

Med svojim bivanjem v Združenih državah se je Milka Planinc sestala s predsednikom Svetovne banke in z ravnateljem Mednarodnega denarnega sklada ter s predsednikom Ameriške centralne banke.

Predstavniki jugoslovanskega ministristva za zunanje zadeve je v zvezi z obiskom Milke Planinc v Združenih državah

veliko zanimivosti o usodi slovenske šole pri nas v zadnjih 40 letih.

Proslava ob 40-letnici obnove slovenskih šol bo torej ne samo priložnost, da se spomnimo prehojene poti in vsega, kar slovenska šola pomeni za našo narodno skupnost v zamejstvu, ampak tudi priložnost, da se zamislimo o naši prihodnosti, ki je tudi tesno povezana z usodo slovenskih šol, s številom vpisanih otrok, z znanjem, ki ga naše šole posredujejo, z vsem, kar pomeni šola za narod.

—o—

UMRL JE PAOLO ROSSI

V italijanski politični javnosti je globoko odjeknila vest, da je v starosti 85 let umrl v toskanskem mestu Lucca vseučiliški profesor, politik in pravnik Paolo Rossi. Umrl je za neozdravljivo boleznijo. Politično je pokojnik pripadal socialdemokratski stranki. Bil je član ustavodajne zbornice in eden izmed oblikovalcev republiške ustave. Do izvolitve za ustavnega sodnika leta 1969 je bil poslanec in tudi prosvetni minister. Predsedoval je komisiji, ki je proučevala južnotirolsko vprašanje pred odobritvijo znanega »paketa«. Kot prosvetni minister je imel priložnost spoznati šolsko problematiko slovenske narodne manjšine in je v tej zvezi nekajkrat sprejel predstavnike Slovencev v Italiji. Tri leta je pokojnik predsedoval ustavnemu sodišču. Med njegovim predsedniškim mandatom je ustavno sodišče prvič v zgodovini republike sodilo dvema ministroma zaradi znanega škandala »Lockheed«.

izjavil, da se nadaljuje praksa tesnih stikov in plodnega dialoga med državama na visoki ravni. Sestanki in pogovori v New Yorku in Washingtonu so priložnost za odkrito izmenjavo mnenj o številnih najbolj žgočih temah v okviru mednarodnih, političnih in gospodarskih odnosov, oziroma o problemih v zvezi s sodelovanjem med obema državama. Med pogovori so posvetili precejšnjo pozornost, zaključuje izjava jugoslovanskega zunanjega ministristva, možnosti za krepitev gospodarskih odnosov, zlasti za povečanje jugoslovanskega izvoza, skupnim vlaganjem, proizvodni kooperaciji, prenosu tehnologije in nadaljnjemu razvoju medsebojnega finančnega sodelovanja.

Proces v zvezi z atentatom na papeža

Pred rimskim porotnim sodiščem se je začela kazenska obravnava v zvezi z atentatom na papeža Janeza Pavla II. v maju pred štirimi leti. Na zatožni klopi je skupno sedem ljudi, med njimi trije bolgarski državljani, ki so obtoženi, da so sodelovali pri atentatu. V sodno dvorano, ki so jo za to priložnost uredili v bivši, prostorni telovadnici, so davi pripeljali tudi turškega državljana, ki je bil aretiran takoj po atentatu in že obsojen nadosmrtno ječo.

Dva obtoženca sta bila v službi pri bolgarskem veleposlaništvu v Rimu, a so ju

odpoklicali v domovino, še preden je atentator Mehmed Ali Agča sodni oblasti pričel razlagati priprave na atentat in pri tem izrecno omenjal bolgarsko obveščevalno službo. V sodni dvorani pa je Sergej Anonov, uslužbenec bolgarske letalske družbe v Rimu. Ta je že dolgo v hišnem priporu. Stirje obtoženci so turški državljani. Bolgarska uradna tiskovna agencija BTA je ponovno poudarila, da so trije bolgarski obtoženci povsem nedolžni in da predstavlja proces v Rimu ideološko gonjo zoper Ljudsko republiko Bolgarijo.

Pisma uredništvu:**O NAPADIH NA RAZISKOVALCE SLOVENSKE PRETEKLOSTI**

V reviji Mladika št. 4/85 sem bral odgovor uredništva nekemu bralcu, ki vprašuje za mnenje o razpravi »Veneti - naši davni predniki?«, ki jo je napisal Jožko Šavli in je bila objavljena v Glasu Korotana št. 10. Odgovor pade tako zviška, kakor bi prihajal od lastnika resnice. Sklicuje se na resno znanost in iz pisanja se razume, da misli s tem uradno akademsko znanost. Razni ljudje, ki so zadnja leta prišli na dan z novimi trditvami glede naše davne preteklosti, naj bi bili nestrokovnjaki, ki prihajajo iz drugačnih področij in so brez ustrezne strokovne predprave. Čeprav imena niso navedena, kaže, da so tu mišljeni Jeza, Berlot, Rebec, Tomažič in seveda Šavli. Stroga obsodba uredništva se potem na tretji strani platnic, pod naslovom Čuk na Obelisku, sprevrže v prav neokusno pisanje.

Če se že sklicujemo na spoštovanje resnice, bi rad vedel, od kdaj se resnica vprašuje, če je tisti, ki jo je odkril, prišel »iz drugih področij« in če ima »ustrezno strokovno predpripravo?« In tudi bi rad vedel, kako uredništvo Mladike ve, koliko podlage in koliko znanosti si je v dolgih letih študija pridobil Šavli ali kdo drug? Mar podkovanost v neki stroki sodimo po tem, če je kdo postal član raznih akademij? Razprave moravskega meniha Gregorja Mendela, ki je na samostanskem vrtu s križanjem grahovnih sort odkril zakone dednosti, v njegovem času ni hotel nihče niti prebrati. Uradna akademska znanost je iste zakone pozneje odkrila po svoji poti. Podelski avguštinec pa je vendar resnico odkril 35 let pred akademiki. Če bi tako trdno veljala pravila, ki jih Mladika zagovarja, bi ostala na pr. Galilei ali Pasteur še do danes kozla, saj so ju za taka proglasili akademiki njunega časa. Zaradi takega proglasa bomo morali tudi Slovenci za večno lesti iz močvirij v Zakarpatju.

Osebnost ne znam globlje presojati o zgodovinskih vprašanjih, a kot bralec, ki premišljuje o tem, kar bere, obsojam slog, s katerim je Mladika zavrnila Šavlija. S takim slogom bi se ne smeli spraviti nad ljudi, ki so veliko delali in študirali s poštenim namenom, da bi kaj novega izsledili. To ni okusno in niti pošteno ni. Rajši imam, če že hočemo, tvegane domneve Šavlija, Berlota in Jeze, kakor pa poceni zafrkavanje. Omenjeni avtorji svoja prepričanja vsaj podprejo z umirjenim in tudi doslednim izvajanjem.

Stroge in odločne sodbe bi tudi zahtevale, da se navede vsaj trohico nasprotnih dokaznih razlogov. Če teh ni, bi bil zelo na mestu molk. Mladika ob tej priliki ne brani posrečeno slovesa pametne revije, ki si ga je v slovenskem prostoru pridobila in kot zvestemu bralcu mi je zelo žal, da se je ob tej priliki pridružila neokusnemu zboru zafrkljivcev.

Danijel Cotar

—o—

ITALIJANSKI GENERAL V JUGOSLAVIJI

Poveljnik italijanskega glavnega stana vojske general Lamberto Bartolucci je na obisku v Beogradu, kamor ga je povabil njegov jugoslovanski kolega general Petar Gračanin. Obisk visokega italijanskega častnika bo trajal štiri dni. General Bartolucci si bo v Jugoslaviji ogledal poveljstva in nekatere enote jugoslovanske vojske ter se bo srečal z obrambnim ministrom, admiralom Brankom Mamulo.

Gandi zaključil obisk v SZ

Indijski ministrski predsednik Radživ Gandhi je zaključil svoj šestdnevni uradni in prijateljski obisk v Sovjetski zvezi in se je vrnil v domovino. Med svojim bivanjem v Moskvi je predsednik Gandhi, ki je opravil prvi uradni obisk v tujini, potem ko je v lanskem oktobru prevzel predsedstvo indijske vlade, je imel vrsto pogovorov s sovjetskim voditeljem Mihailom Gorbačovom. Državnika sta podpisala dva pomembna sporazuma o sodelovanju, ki med drugim predvidevata, da bo Sovjetska zveza nudila Indiji posojilo v znesku milijarde rublov, kar ustreza vrednosti ene milijarde in 150 milijonov dolarjev.

Poleg Moskve je indijski ministrski predsednik obiskal glavno mesto Belorusije Minsk in glavno mesto Kirgizije Frunze. Moskovska »Pravda« piše, da je Gandhi opravil pomemben obisk, ki bo znatno vplival na nadaljnji razvoj odnosov med obe-

ma državama. V pogovoru z voditeljem Gorbačovom je Gandhi poudaril, piše »Pravda«, da Indija odločno nasprotuje ameriškem načrtu o vesoljski oborožitvi. Gandhi je poleg tega izrazil zaskrbljenost zaradi pakistanskega jedrskega načrta, ki ga posredno podpira Washington.

—o—

NOVICE

V Bangladešu je po katastrofalnem tajfunu, ki je prejšnji petek povzročil, po poluradnih vesteh, 40 tisoč žrtev, v torek, 28. t.m., spet divjalo hudo neurje. Tokrat je tajfun prizadel vzhodni del te dežele. Povzročil naj bi ogromno gmotno škodo in več tisoč mrtvih.

Oblasti, ki se trudijo, da bi vsaj delno ublažile tragedijo ljudi, se sedaj bojijo, da bi prišlo do epidemij. Vsekakor pa je mednarodna pomoč že sprožila vrsto pobud, da bi ublažila posledice te naravne katastrofe.

—o—

Prva katoliška šola na Kitajskem

Po 20 letih so te dni ponovno odprli v Pekingu katoliško šolo, ki obstaja v tem, da bodo gojenci obiskovali večerne tečaje. Na tečajih bodo poučevali latinščino, angleščino, francoščino in japonščino. Ravnatelj šole je izjavil, da je večina učnega osebja katoliška. Gre predvsem za vseučiliške profesorje, ki bodo v prostem času poučevali gojence že omenjene jezike. Tečaji se bodo začeli 16. junija. Vpisanih je skupno 360 gojencev.

V Pekingu sta si predstavnika kitajske in britanske vlade izmenjala ratifikacijske listine, s čimer je postal veljaven sporazum med Veliko Britanijo in Kitajsko o nadaljnji usodi Hong Konga, ki bo leta 1997 pripadel Kitajski. Ratifikacijske listine sta si izmenjala britanski veleposlanik v Pekingu in pomočnik kitajskega zunanjega ministra.

V Bejrutu, kjer se v zadnjih dneh odvijajo krvavi boji med Palestinci in Šiti, je prišlo do radikalnega preobrata. Napadeni palestinski bojovníki, ki so se branili v taborišču Sabra, so šli v protinapad.

Poslužili so se namreč podzemskih rogov, ki so jih že v prejšnjih letih izkopali člani palestinskega osvobodilnega gibanja in tako uspešno napasti šitsko vojsko, ki sicer neutrudno obstreljuje področja, ki jih branijo Palestinci.

—o—

V Afganistanu so v teh dneh sovjetski vojaki, ki jih podpirajo oklopna vozila in letalstvo, sprožili silovit napad proti islamskim bojovníkom ob pakistanski meji.

Namen te ofenzive je očiten. Sovjeti in filososvjetska afganska vlada hočejo na ta način prekiniti zveze s Pakistanom in predvsem dobavo orožja in živil afganskim protisovjetskim partizanom.

Posvetitev škofa Piriha v Kopru

V koprski stolnici je bilo v ponedeljek, 27. t.m., versko slavje, kakršnega Koper ni doživel vsaj 200 let. Škofovsko posvečenje je prejel novi koprski škof-pomočnik msgr. Metod Piriha.

Na škofovsko posvečenje so se verniki v Kopru pripravljali devet dni z molitvijo in drugimi deli. Na slovesnosti v ponedeljek je bilo veliko vernikov iz vse Primorske in tudi od drugod. Zbrali so se slovenski škofje, sosednji škofje in domala vsi primorski duhovniki. Glavni posvečevalec je bil koprski škof Janez Jenko, sopsvečevalca pa ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar in mariborski škof Franc Kramberger. Pridigal je nadškof Šuštar, somaševanje pa je vodil sam novi koprski škof-pomočnik Metod Piriha.

Papež je msgr. Piriha imenoval za koprškega škofa pomočnika s pravico nasledstva že meseca marca. Novi škof ima 49 let in je doma iz Lokovca pri Čepova-

nu. Za duhovnika je bil posvečen leta 1963, nakar je še študiral v Rimu. Dolgo je bil škofov tajnik v Kopru, nato spiritual v ljubljanskem semenišču, končno pa generalni vikar v Kopru. Za škofovsko geslo je msgr. Piriha izbral misel iz 143. psalma: Vate zaupam. »Kaj mi to pomeni?« je sam zapisal in nadaljeval: »Svoje delo in življenje zaupam najprej Bogu, čigar ljubezen nam je Kristus približal v svoji velikonočni skrivnosti (...) Zaupanje je prav v tem, da ne gradimo le na tem, kar se vidi in lahko izmeri, ugotovi z zunanjimi merili, temveč na božjih obljubah, na veri v Boga, pri katerem je vse mogoče ...« In še: »Zaupanje ni lenobno pričakovanje nečesa, kar se bo zgodilo samo od sebe, na hitro in čez noč, temveč je dejavno poseganje, da bi v nas in v svet prišlo božje kraljestvo.« V razlagi svojega gesla novi koprski škof-pomočnik razlaga še pomen zaupanja in sodelovanja v skupnosti, z duhovniki in laiki.

»Skupaj je mogoče«

»Skupaj je mogoče« je bilo geslo mladinskega mitinga v nedeljo, 26. t. m., v Kulturnem domu v Trstu, kjer so se zbrali — tako na odru kot v dvorani — mladi Slovenci, Italijani in Furlani, da bi izpričali voljo po sožitju, medsebojnem zblizevanju in spoznavanju v duhu srpnosti in razumevanja ter v prepričanju, da je mogoče ustvariti nov, boljši in bolj bratski svet. To je bilo osnovno vodilo množične prireditve, za katero je dala pobudo mladinska veja gibanja Ognjiščarjev. Da je misel o sožitju in strpnosti mogoča, dokazuje polna dvorana Kulturnega doma, v katero so prišli Slovenci in Italijani in tako izpričali vero v možnost sprave ne glede na narodno pripadnost ter tudi na ideološke in politične razlike. V spletu nastopov skupin in ansamblov iz vse dežele je bila deležna posebne pozornosti folklorna skupina »Rdeča zvezda« iz Saleža, ki je podala vrsto tradicionalnih primorskih pesmi in plesov.

Prof. PAVLE MERKU' — AKADEMIK

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela prejšnji teden svoj redni letni občni zbor in med drugim izvolila nove člane. Za zunanjega dopisnega člana je bil izvoljen tudi prof. Pavle Merku' iz Trsta. Za visoko priznanje mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko uspehov pri znanstvenem delu.

XXIV. RAZSTAVA IN POKUŠNJA DOMAČIH VIN

Občinska uprava in pridelovalci občine Devin Nabrežina

prirejajo

XXIV. Razstavo in pokušnja domačih vin, ki bo v Nabrežini 5., 6. in 7. julija 1985.

Lahko sodelujejo vsi pridelovalci v občini, ki so v zadnji letini pridelali najmanj 1000 litrov vina s svojega posestva.

Posebna komisija bo poskrbela za izbiro vin, ki naj bodo pripuščena na razstavo.

Vpisovanja in vzorci se sprejemajo pri občinskih uradih do vključno 5. junija 1985 (soba št. 12).

Zanimiv spored v Mačkoljah

Vsakoletni »Praznik češenj« pomeni že ustaljeno navado za številne ljudi, ki radi zaidejo na ta prijazni »sestanek« med prijatelji, kot se je nekdo izrazil. Tudi letos so Mačkoljani ob čudovitem vremenu, ki je spremljalo ta tridnevni praznik, poskrbeli za odlično počutje gostov.

Posebno praznično je bilo v nedeljo, 26. maja, ko se je popoldne začel pester kulturni spored, ki so ga oblikovali domači otroški zbor »Slovenski šopek«, mačkoljanski dekliški zbor, pevski zbor iz Bohinjske bistrice in skupina mladih iz Postojne, ki so se predstavili z globokim in zanimivim recitalom.

Priložnostni govor je med nedeljskim sporedom imel prof. Alojz Tul. Za ples pa je igral ansambel Pomlad. Praznik, ki je tudi v soboto privabil številno občinstvo,

ZAVOD ZDRUŽENEGA SVETA

Ob prisotnosti ministra za znanstvene raziskave Granellija je bila prejšnji teden v veliki dvorani Mednarodnega središča za teoretsko fiziko v Miramaru slovesnost ob uradnem zaključku tretjega šolskega leta Zavoda združenega sveta iz Devina. Slovesnosti so se udeležili tudi vzgojitelji in gojenci te mednarodne šole. Prisotne je najprej pozdravil ravnatelj miramarskega mednarodnega centra Nobelov nagradjenec Salaam, nakar sta v imenu zavoda spregovorila predsednik Belci in ravnatelj Sutcliffe. Iz poročil izhaja, da je pravkar zaključeno šolsko leto obiskovalo 188 dijakov iz 49 držav, v novem šolskem letu pa jih pričakujejo okrog 200. Predsednik Belci je poudaril, da bo šola letos prvič lahko upravljala lastni sklad za štipendije dijakom.

Med svojim postankom v Trstu je minister Granelli sporočil, da je v teh dneh podpisal dva pomembna dekreta v korist tržaškega središča za znanstvene in tehnološke raziskave. Omenil pa je tudi sinhron, za katerega so že našli lokacijo pri Padričah. Dokončna beseda o lokaciji pripada Evropskemu znanstvenemu skladu.

se je zaključil v ponedeljek, ko je v borovem gozdičku v bližini vasi bilo zbrano lepo število gostov, ki so prišli v Mačkolje na češnje, a tudi zaradi dobrega kozarca vina in prijateljskega stika z drugimi obiskovalci.

—o—

4. PRAZNIK MLADIH PEVCEV »VESELA POMLAD«

V soboto, 1. junija 1985, ob 19. uri, v Finžgarjevem domu na Opčinah

KONCERT

Otroškega pevskega zbora Glasbene šole iz Postojne, zborovodja Neda Nanut, klavir Jana Ambrožič in Aleš Nanut. S krajšim sporedom bosta nastopila OPZ in MPZ »Vesela pomlad«.

V nedeljo, 2. junija 1985, ob 16. uri, na vrtu Finžgarjevega doma sodelujejo: OPZ »Vesela pomlad«, MLMPZ »Zvonček« iz Repentabra, MPZ »Vesela pomlad«, Otroška folklorna skupina SKD Tabor, ansambli »Zvezde«, »Taimsi« in Galebi«. Družabnost s posebnimi nagradami, ki so jih prispevale openske trgovine, bo vodil znani animator srečan na RTV Ljubljana Mito Trefalt. Poskrbljeno bo tudi za prigrizek in pijačo. V slučaju slabega vremena bo program v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

20-LETNICA ŠD BREG

Sportno društvo Breg je v nedeljo, 26. t. m., priredilo zaključno proslavo ob svoji 20-letnici ustanovitve.

Društvo je to svojo obletnico proslavilo z vrsto pobud. Priredili so nekaj turnirjev, netekmovalni pohod za rekreativce in še »igre brez meja«, v kateri so se pomerile domače, vaške ekipe.

Ob tej priložnosti je društvo tudi izdalo brošuro o svojem delu, uspehih in težavah. Vsekakor je v njej zbran zanimiv prerez skozi zgodovino ŠD Breg, ki pomeni ne samo pomembno športno organizacijo v naših zamejskih razmerah, ampak tudi važno zbirališče številnih mladih, ki so šli skozi vrste dolinskega športnega društva.

»Hrup za odrom« v Kulturnem domu v Trstu

Slovensko stalno gledališče v Trstu se je oddolžilo abonentom z gostovanjem Primorskega dramskega gledališča in s tem izpolnilo vrzel, ki je nastala, ko je zaradi finančnih težav moralo umakniti z repertoarja »Mačko na vroči pločevinasti strehi«. Novogoričani so se predstavili s komedijo angleškega dramatika Michaela Frayna »Hrup za odrom«. Čeprav je delo nastalo šele pred dobrima dvema letoma, je že bilo odigrano v številnih gledališčih in bilo prevedeno v 15 jezikov. Zaradi svoje lahkotnosti si je naglo pridobilo širši uspeh.

Novogoriška postavitve v režiji Borisa Kobala se nekoliko razlikuje od predstav, ki smo jih lahko videli v Italiji, ohranja pa

osrednjo avtorjevo misel: prikazati širšemu občinstvu, kako nastaja gledališka predstava, kakšno je zasebno življenje oblikovalcev odrskega ustvarjanja in predvsem izvabiti obilo sproščenega smeha. Vsaka drugačna analiza in razlaga bi potvarjala avtorjev namen, ki nima nič kaj laskavega mnenja o teoretično-intelektualističnih razlagah, ko pravi z Oskarjem Wildejem, da samo površni ljudje mislijo, da se za videzom skriva še kaj.

Predstava teče skladno in dokaj živahno. V raznih vlogah nastopajo: Metka Franko, Ivo Barišič, Sergej Ferrari, Nevenka Sedlar, Dragica Kokot, Milan Vodopivec, Nevenka Vrančič, Jože Horvat in Stane Leban.

PROSLAVE OB 40-LETNICI OBNOVE ŠOL NA GORIŠKEM

Okrogla obletnica obnove slovenskih šol pred 40 leti je tudi na Goriškem priložnost, da se naše šole spomnijo tega jubileja s primerno proslavo.

Organizatorji so bili mnenja, da naj to proslavo v glavnem oblikujejo s svojim nastopanjem učenci in dijaki. Prireditev bo v deželnem avditoriju ul. Roma, v petek, 31. maja. Ob 11. uri bo prireditev namenjena šolarjem, dijakom in učnemu osebju, zvečer, ob 20.30, pa bo ponovitev za predstavnike oblasti in široko javnost.

Dijaki bodo v režiji Emila Aberška predstavili recital z naslovom »Kosovel: Preproste besede«. Nastopil bo tudi zbor učiteljskiša. Napovedan je izid dveh publikacij: Izvestja goriških šol in priložnostne brošure, ki so jo sestavili učenci osnovnih šol.

FILMSKI VEČER V RONKAH

Zenski pevski zbor iz Laškega zaključuje v sredo, 5. junija, ciklus večerov, namenjenih srečanju z različnimi tržiškimi kinomaterji. Tokrat bo Sergij Verč predvajal kratkometražni film na temo: Utrinki iz domačega in tujega sveta. Pričetek ob 20.30 v stranskih prostorih cerkve Sv. Lovreca v Ronkah.

STANJE PO VOLITVAH

■ nadaljevanje s 1. strani

razmere pričenjajo zapletati, kajti socialistično pokrajinsko vodstvo je te dni izjavilo, da načelno ni proti izoblikovanju večine po »vzoru rimske vlade« tudi v Nabrežini. Kaj to pomeni? Odgovor na to vprašanje bo morda znan že v kratkem.

Umrli je dr. Avgust Sfiligoj

Na svojem domu v Gorici je v torek, 28. t.m., umrl slovenski javni delavec in politik, odvetnik dr. Avgust Sfiligoj. Pokojnik se je rodil pred 83 leti na Dobrovem v goriških Brdih in bil že v mladih letih eden najbolj aktivnih članov takratnega slovenskega liberalnega mladinskega gibanja na Primorskem. Njegova angažiranost je prišla jasno do izraza zlasti za časa fašističnega režima, saj se je pokojnik skupno z ostalimi slovenskimi mladinci odločno uprl fašistični raznarodovalni politiki. To je imelo za posledico, da je že leta 1930 prišel pred posebno fašistično sodišče, ki ga je obsodilo na 10 let ječe. Pred istim sodiščem se je nato znašel leta 1941, tako da je pokojnik moral do leta 1944 prestajati kazen po raznih zaporih, v zadnjem letu vojne pa je deloval na osvobojenem ozemlju, ker se je bil priključil Osvobodilni fronti.

Takoj po vojni se je z Osvobodilno fronto razšel in bil med ustanovitelji Slovenske demokratske zveze ter njenega glasila Demokracija. Ta slovenska politična organizacija je na Goriškem tesno sodelovala s Katoliško skupnostjo; obe organizaciji sta na primer skupno nastopali na upravnih volitvah. Dr. Sfiligoj je bil nekaj let svetovalec in odbornik v goriški občinski upravi, do upokojitve pred nekaj leti je imel lastno odvetniško pisarno v Gorici. Pisal je v razne liste in revije, prav pred kratkim pa je izšla njegova knjiga »Boj Slovencev pod fašizmom za narodne pravice«. Gre za dragocen prispevek za poznavanje slovenske zgodovine na Primorskem v tem stoletju.

Dr. Avgust Sfiligoj je moral po drugi svetovni vojni spet v zapor, in sicer tokrat po nalogu novih oblastvenikov v republiki Italiji. Birokrati so se namreč bili postavili na stališče, da mora obsediti celotno kazen, ki mu jo je naprtilo fašistično sodišče. Nekaj časa so tudi politiki s svojim

molkom dajali potuho birokratom, ki so se izšolali pod fašizmom in so ostali v službi tudi v republiki. Šele pritisk mednarodne javnosti, zlasti predstavnikov zavezniških držav, zmagovalk nad fašizmom, je omogočil, da so dr. Sfiligoja izpustili iz ječe in mu je nato sodna oblast krivico popravila. To je eno najbolj sramotnih poglavij v zgodovini povojne Italije, kar zadeva njene odnose do slovenske manjšine.

Dr. Avgust Sfiligoj je bil markantna osebnost med Slovenci v Italiji, čigar zvestobo lastnim prepričanjem in doslednost si moral spoštovati, čeprav se z njim nisi vedno in povsem strinjal. Naj počiva v miru v domači goriški zemlji!

—o—

PRIJETEN IZLET NA KOROŠKO SLOVENCEV IZ LAŠKEGA

Zenski pevski zbor iz Laškega je priredil v nedeljo, 26. t.m., tradicionalni spomladanski izlet za prijatelje in člane zbora. Tokrat so se podali na Koroško, kjer so si ogledali Vrbsko jezero in so se ustavili v slovenskem Kulturnem domu »Sodalitas« v Tinjah. Tu so bili lepo sprejeti in imeli v hišni kapeli sv. mašo, ki jo je daroval msgr. Oskar Simčič. Po kosilu je potekalo srečanje z vodstvom in spoznavanje bogatega kulturnega delovanja tega dvojezičnega katoliškega doma, ki ga vodi dr. Jože Kopeinig. Tu se odvijajo tudi razna srečanja z mladino, vzgojne pobude, teološka predavanja, predzakonske priprave, poklicni tečajji za čebelarje in kmete; mladim slovenskim koroškim umetnikom pa se mudi prostor za razstave.

Po srečanju si je skupina ogledala cerkev Gospe Svete, najpomembnejši kraj zgodovinske preteklosti nas Slovencev in seveda še tipično celovško točko: »Minimondus«.

K. M.

K. N.

»Vsaka vas ima svoj glas!«

Se do pred nekaj leti so bile naše vasi večinoma kmečke, ljudje so obdelovali polje in redili živino. V svojem kmečkem okolju so uporabljali pristno domačo govorico, v kateri ni manjkalo lepih domačih besed, o katerih mnoge za knjižni oz. strokovni jezik sploh še niso bile zabeležene.

Ker tonejo domača izročila danes hitro v pozabo, naj opišem vsaj nekaj domačih opravil v Rupi, moji domači vasi, ki leži ob reki Vipavi na robu goriške ravnine.

Ko se začnejo prvi lepi pomladanski dnevi, se narava prebudi iz dolgega zimskega spanja. Skupaj z naravo se nekako prebudi tudi človek.

Delo na vrtu, v sadovnjaku, na njivi, v vinogradu, na senožeti, v štali (hlev) in v kleti že kliče vsakogar, ki živi na podeželju.

Zemljo v vrtu moramo dobro *zv'ngati* (prekopati), nato s krampom pretolčemo

krepe (kosi zemlje) in s pomočjo železnih grabelj naredimo *kvadre*.

Na posamezne *kvadre* sejemo grah, *jedrik* (radič), peteršilj, korenje, solato, *pomidore*, *vrzet'*, *bledo*, *pvran'*, *jerebucu* (rdeča pesa), *šelin* (zelena), česnik in čebulo.

Tudi na njivi nas čaka veliko dela. Vsaditi moramo krompir. Semenski krompir hranimo v *kištah* v svetlejšem prostoru, tako da ta malo pozeleni in požene *kavlje*. Ko je čas setve, ga kmet doma zreže na več delov. Vsak del mora imeti svoje *oko*, drugače krompir ne požene. Ko sadimo krompir, si moramo priskrbeti tudi hlevski gnoj. Na njivi pripravimo *lehe*, po katerih potrosimo gnoj, nato pa začnemo s *kapanjem* (sajenjem) krompirja. Krompir nato zaoramo z osipavnikom, približno tri tedne kasneje pa moramo to zemljo *povlačiti* z *brano*.

Tudi v Rupi imamo vinograde, čeprav niso tako obširni kot v Brdih. V vinogra-

du obrežemo in okopamo trte ter premenjamo *kolce*.

Pri obrezovanju trt stare mladike porežemo in pustimo samo mlade, enoletne poganjke. Obrezane poganjke imenujemo *ružje*, ki ga pograbimo in povežemo v *fašine*. Le te največkrat uporabljamo za podtikanje ognja.

V naših krajih je predvsem razvito tudi gojenje špargljev. V mesecu marcu je primerno, da obnovimo *špargljihero* iz prejšnjega leta, ali naredimo nove. Sicer pa zemljo preoramo, jo pognojimo in zasujemo korenike špargljev oz. *plantone*. Nato zemljo porahljamo s pomočjo krampa in očistimo ves plevel.

V mesecu aprilu moramo v vrtu dosaditi *f'žu* (fižol), *koče*, *k'dumrje*, presadimo solato, *pomidore*, *šelin*, *kapus* ter melancane in *por*.

Na njivi bomo očrtali krompir, ga opleli, pognojili s solitrom in ga osuli z *zasipavnikom*.

Čimprej moramo vsaditi tudi sirk, fižol, bodisi *kljukec* (nizki), kot tudi *ojino* (visok), *koče* za *prasce* (buče) in predvsem pa mnogo *pejse* (pese).

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA NA POTI K OMEGI

V aprilu je skoraj neopazno šla mimo nas obletnica, ki si je v svetovnem tisku vseeno zaslužila nekaj priložnostnih strani. 10. aprila je namreč minilo 30 let od smrti enega največjih teologov, filozofov in znanstvenikov našega časa. Gre za očeta Piera Teilharda de Chardina. Njegova misel je bila pred drugim vatikanskim koncilom tako zelo napredna, da je moral več let opustiti vsakršno objavljane, ker mu je bilo prepovedano javno izražati svoje misli. In vendar je njegova misel kar se da čista, pravzaprav preoška. Kot vsak resničen prerok pa tudi Teilhard de Chardin ni bil sprejet.

Stroga znanstvena raziskava in globoko doživeta mistična razmišljanja o usodi sveta in človeštva se prepletajo v tem znanstveniku in teologu. Pravzaprav je njegovo znanstveno raziskovanje na področju paleontologije le priložnost, da skozi konkretna in pomembna znanstvena odkritja o prvih pojavih življenja in praljudi odkrije ter s konkretnimi primeri tudi utemelji smer človekove evolucije, od prvih prisotnosti na svetu, do točke, proti kateri gremo, ko se bo svet združil v bistvu — Ljubezni, točki, ki ji Teilhard de Chardin pravi »Omega«. Vse se namreč odvija po neki logiki, ki ima za končno posledico pozitivno rešitev. Svet in življenje na njem stremita po najboljšem in najlepšem in vse najde svoj končni mir in srečo.

Nekateri ga smatrajo za začetnika novega humanizma, ki je skušal opraviti sintezo, oziroma ustvariti vez med vero in razumom, med znanostjo in transcendenco. Bistvo njegove misli temelji na razvojni viziji sveta. V tem pogledu na svet je Teilhard revolucionar katoliške cerkve, človek, ki je zaradi zvestobe svoji misli, ki je zdaleč prekašala čase, bil žrtev obtožb, sumničnj in nerazumevanja. Prav zato so skoraj vsa njegova dela bila objavljena le po korenitih posegih s strani cenzure. Šlo je za nemilost, ki se je začela že v času, ko je mladi paleontolog šel na Kitajsko, da bi sodeloval pri izkopanjih na

tem geološko in paleontološko še neraziskanem svetu.

Po večletnem delu je prišlo do odkritja ostankov *Sinanthropa* in vsega, kar je ta vezni člen pomenil v znanosti in življenju tistega časa. Pisalo se je leto 1929. Dogodek je bil, »kamen ki je bil vržen v močvirje teologov«, da uporabimo Teilhardov izraz.

Dolga leta namreč njegovi bratje jezuitje in drugi teologi niso mogli sprejeti dejstva, da je Teilhard znal v znamenju čiste znanosti in znanstvene raziskave ustvariti potrebno sintezo med znanostjo, filozofijo in teologijo. Šele drugi vatikanski koncil je prelomil ta negativni pristop

do Teilhardovih del. Postal je tako eden najvidnejših predstavnikov katoliške prenove in rasti. Njegove knjige, ne samo znanstvene narave, ampak tudi one s teološko vsebino, so končno dobile domovinsko pravico v javnosti.

Predvsem pa je Teilhard mislec upanja. Če je, kot znanstvenik svetovnega slovesa zaslovel kot geolog, paleontolog in geobiolog, je obenem jasno, da se v svojih znanstvenih študijah ni osredotočil samo na dokazovanje transformističnih teorij. Pojem evolucije je strnil na pojem izhodiščnega zakona, ki pa ne razlaga samo zgodovine sveta in človekove prisotnosti na njem, ampak tudi njegovo usodo v prihodnosti. Teilhardov miselni svet je tako ustvaril zaključen krog, ki gre od prvega združevanja materije po božjem navdihu, do končne združitve vsega živega in neživega v točki Omega, pri Bogu.

Kaj pa Slovenci in Oče Teilhard de Chardin? V naši skromnosti vseeno lahko navedemo temeljno delo Vladimira Truhlarja »Teilhard und

nadaljevanje na 7. strani ■

Angleška knjiga slovenskega pisatelja

Slovenski izseljenec Ivan Kobal v Avstraliji je že 1982 objavil v angleščini napisano knjigo »Men who built the Snowy« (Možje, ki so gradili Snowy). Izdal jo je tedaj The Saturday Centre. Knjiga je bila kmalu razprodana. Letos marca pa je izšla že v drugi izdaji, kar pomeni, da je vzbudila precejšnje zanimanje.

Pisatelj pripoveduje o gradnji velike elektrarne Snowy v letih po zadnji vojni. Ogromna naprava, ki so jo gradili v težavnih razmerah po vojni priseljenci iz razdejane Evrope, pripadajoči številnim narodnostim. Mnogo od njih jih je izgubilo tudi življenje, med njimi trije Slovenci. Knjiga je nekako spomenik vsem tistim, ki so s svojim delom in žrtvijo prispevali k razvoju in napredku Avstralije.

Seveda se tudi v tem primeru postavlja znova vprašanje, ali naj slovenske pisatelje, ki pišejo tudi v drugih jezikih, štejemo v našo književnost ali ne. Na tem področju odgovorni niso zavzeli jasnih stališč in meril, saj omenjajo npr. Valvazorja, ki je ob koncu 17. stol. izdal v nemščini »Die Ehre des Herzogtums Krain« kot slo-

venskega strokovnega pisatelja, prav tako tudi Luisa Adamicha, ki se je sploh štel za Amerikanca. Se omenijo pa ne npr. Alme Karlin, ki je pisala večinoma v nemščini in angleščini, bila celo zavedna Slovenka, danes pa je zamolčana.

Taki primeri niso osamljeni, celo koroški pisatelj Perkonig je bil sin slovenske matere, današnji koroški dramatik mladega rodu, svetovno znani Peter Handke prav tako in še bi lahko naštevali. In potem številni pisatelji v prejšnjih stoletjih na Slovenskem, ki so pisali latinsko.

Očitno je, da so merila za opredelitev slovenske književnosti, skržena zgolj na jezik, nepriemerna, pa še kot takšna v nekaterih primerih samovoljno uporabljena. Zakaj bi bil angleško pisatelj Adamich slovenski pisatelj in ga v slovenskem slovstvu tudi omenjajo, Alma Karlin v istem svojstvu pa je spregledana?

Na vsak način bi bilo nujno potrebno, da bi se naši slovstveni zgodovinarji lotili obdelave del slovenskih piscev, ki so bila izdana tudi v tujih jezikih, če naj bo slovstvo in književnost res izraz slovenskega duha.

V mesecu maju se začnejo toplejši dnevi in zato moramo poskrbeti, da imamo v vrtu kak *buč*, zato da imamo nekoliko postane vode za zalivanje.

Šparglji so že pognali in jih lahko že vsak drugi dan pobiramo.

Na njivi moramo stalno čistiti plevel, očrtiti moramo sirk. Na krompirju se pojavijo koloradski hrošč. Proti tej škodljivi živalici mora kmet *vdrrjuliti* (špricati).

V vinogradu moramo žveplati že takoj, ko so poganjki par centimetrov dolgi.

V mesecu juniju požanjemo pšenico. Takoj zatem pa njivo preoramo in posejemo s *činkvantinom*.

Veliko dela imamo tudi v senožeti, kjer moramo *pokositi* travo, *trositi*, *obračati*, spravljalati v *rade* (redi) in v lonce.

Ko je seno suho, ga naložimo na voz, in sicer na *skalir*. Če je veliko sena in je visoko naloženo, moramo na vrh postaviti *žrd* in jo privezati s štriki, ki jih pritrdimo za *kolovrat*.

V prvi polovici avgusta se pri nas pobira krompir. Dan pred pobiranjem krompirja moramo s koso pokositi *krompirjevno* in *ščistiti* plevel.

Tisti dan, ko pobiramo krompir, vstanemo vsi zgodaj zjutraj. Možje gredo prvi na njivo, ker morajo začeti z oranjem. Ko se pobere ves krompir, se njivo zopet preora in pobrana zemlja, nato pa se poseje repo, špinačo, motovilec, ali posadi vrzote.

V tem času morajo biti vinogradi opleti, trte povite in pankrti (divji poganjki, ki ne rodijo) na *štrichah* (mladikah) očiščeni. Naj omenimo, da v tem obdobju že začne dozorevati prvo grozdje, imenovano tudi *žlahtnina*.

V senožeti pokosimo zadnjo travo, imenovano otava. Še zadnjič lahko *povdrjulimo* trte, zlasti nove vinograde.

Sirk je na njivi že dozorel, zato ga je treba proti koncu septembra pobirati. V njivi polomimo *letice* (storže) in požanjemo *sirčje*.

Doma sirk *ožurimo*, spletemo *kite* in ga nesemo sušiti na *kaščo*. *Lubovlje* posušimo in pustimo za živino, ali pa ga namečemo na gnojišče. Ko je sirk posušen, ga *omncamo*. Zrnje shranimo v *žaklje*, *l'tavine* pa nam bodo služile za potikanje ognja.

Zemljo, na kateri je rasel sirk, preoramo in nato posejemo ječmen ali pšenico.

Proti koncu septembra se začne delo v hramu, ki ga moramo pripraviti za trgatve.

Buče, *brentače*, *vorenice*, *plavnike* itd. moramo namočiti in jih dobro oprati. Hram moramo prezračiti in prepleskati. Ko je vse pripravljeno in je grozdje dozorelo gremo v vinograd *trgat oz. bendimet*.

Grozdje nato *semeljemo* v *plavnike*, pustimo da vre na tropinah, nato pretočimo v *lodrice*, tropine pa *sprešamo*. Ko mošt konča vreti, pretočimo vino.

Že ob koncu oktobra je čas, da si vsakdo priskrbi drva za zimo.

Po njivah pobereмо zadnje pridelke, kot na primer repo, ki jo damo *kisat* na *tropine* in *rusi jedrik*, katerega zoramo, pobereмо in ga pripeljemo domov. V zmerno toplem prostoru ga bomo presadili v pesek, kjer pustimo, da dozori.

Končno pride zima in vsi pridelki so že pod streho.

Če je bila letina dobra, in če je bil kmet čez leto posebno skrben in delaven, lahko s ponosom gleda na svoj pridelek in lahko mirne vesti sede za toplo peč ter si privoščijo kisló zelje z domačimi klobasami, zalito s kozarcem dobrega vipavskega vina.

Lev Detela

Dialog ustvarjalnega prijateljstva

(Stirinajsto mednarodno pisateljsko srečanje v Fresachu - Brezah na Koroškem)

Med 17. in 19. majem 1985 so se v gorski vasi Fresach - Breze na avstrijskem Koroškem že štirinajstič zbrali pisatelji iz Avstrije in mnogih drugih držav.

Vidno zastopani so bili tudi Slovenci, kar je postalo na tem srednjeevropskem mednarodnem srečanju, ki ga prireja Koroška Pisateljska Zveza, že tradicija. Tokrat so iz Jugoslavije prišli slovenski avtorji in prevajalci France Filipič, Jaro Dolar, Bogdan Pogačnik, Gitica Jakopin in Anja Uršič, navzoč je bil slovenski koroški avtor Valentin Polanšek, z Dunaja pa sta se srečanja udeležila tudi Milena Merlak in Lev Detela.

Neka vidna kulturna revija je nedavno objavila poročilo o tem že tradicionalnem mednarodnem pisateljskem srečanju in omenila kot jezik sporazumevanja, kot občevalni »esperanto« srečanja, nemščino. Tokrat so pisatelji iz Jugoslavije, Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Nemške demokratične republike, Švice, Francije, Luksemburga, Združenih držav Amerike, Češkoslovaške, Madžarske in Poljske v referatih in diskusijah s pomočjo sporazumevanja v nemškem jeziku razpravljali o nekaterih najbolj perečih in aktualnih kulturnopolitičnih, pisateljskih in literarnih vprašanjih.

Letošnje srečanje bi tematsko lahko razdelili v tri večje sklope. V prvem sklopu so se Švicar Heinz Stalder, Willy Riemer iz Združenih držav Amerike in mladi avstrijski avtor Winfried Gindl soočili s kulturnopolitičnimi in filozofskimi problemi pisanja v današnjem času. Heinz Stalder je v svojem duhovitem referatu na kritičen način osvetlil nemoč literarnega avtorja sredi vedno bolj tehniziranih, oziroma tudi avtomatiziranih mehanizmov sodobne televizijske produkcije. Po predavateljevem mnenju se avtorska literarna izvirnost v televizijskih programih vedno bolj umika razrasti tehnične perfektnosti. V taki situaciji se je nekdanji literarni televizijski ali radijski avtor umaknil nadvladi institucionalnega aparata. Willy Riemer, ki poučuje na univerzah Združenih držav Amerike, je v filozofsko utemeljenih izvajanjih nakazal ujetost humanističnega literarnega izročila v mreži sodobne tehnične hiperprodukcije z najstrašnejšimi vojnimi iznajdbami. Bo razum lahko preprečil nespametno uporabo najhujšega orožja, ki lahko človeštvo pahne v smrt, je bilo eno tistih svarilnih vpra-

šanje, ki je na utemeljen način poročal o umetniških biografijah velikih zgodovinskih osebnosti, napisanih na dovršen literarni način in z avtentično dokumentarno vrednostjo. Eberhard Horst je pri düsseldorfski založbi Claassen Verlag objavil vidno upoštevane biografije cesarja Konstantina Velikega, politika in vojskovodje Julija Cezarja in nemškega cesarja Friedricha Staufarja, piše pa tudi potopise, eseje in prozo.

V tretjem tematskem sklopu je znana avstrijska pisateljica Jeannie Ebner govorila o prevajanju »kot ekonomsko in literarno gledano nemožnem poklicu«, če bi ga hoteli opravljati popolnoma perfektno. Madžar György Timar je človeka-prevajalca v zanimivem referatu soočil s programiranim prevajalskim computerjem. Ta sicer zna prevajati. Vendar so njegovi prevodi, literarno gledano, zanič, ker ne zna pravilno izbirati med različnimi le delno istopomenskimi izrazi, s katerimi človek na specifičen način nakazuje tudi svoja čustvena razpoloženja, življenjske navade in zgodovinske tradicije, ki niso pri vseh narodih identične, temveč razgibano različne. Zato prevajalski stroj ne bo mogel nadomestiti prevajalske izkušnje izšolanih človeških možganov.

V razgibanih diskusijah, ki so se jih vidno udeleževali tudi slovenski avtorji, se je spet uresničilo tisto, kar je pozitivna značilnost pisateljskega srečanja v Brezah. Nad 60 avtorjev iz vzhodnih in zahodnih držav je kljub razlikam in kljub politični drugačnosti razdeljene Evrope našlo pot k jeziku humanističnega sporazumevanja in mednarodne solidarnosti.

PAPEŽ Z NOVIMI KARDINALI

Papež Janez Pavel II. je na Binkošti vodil pred Cerkvijo na Trgu svetega Petra slovesno somaševanje z 28 novimi kardinali, ki so dan prej slovesno stopili v kardinalski zbor ob konzistoriju. Če so v soboto dobili kardinalski klobuk, jim je papež izročil v nedeljo kardinalske prstane. Pred tem je v pridigi spregovoril 20 tisoč vernikom o prazniku Binkošti. Ta praznik spominja na sam začetek Cerkve, ko je prišel nad apostole Sveti Duh. Kardinale je papež pozval, naj s svojim življenjem in delom pričajo edinost Cerkve ob raznolikosti in univerzalnosti, ki sta zanjo značilni. Papež je še voščil miru vsem kristjanom in vsem ljudem.

Opoldne pa je ob molitvi »češčene Marije« spregovoril 30 tisoč vernikom o svetem papežu Gregoriju VII., ki je umrl pred devetimi stoletji.

— □ —

NA POTI K OMEGI

■ nadaljevanje s 6. strani

Solowjew. Dichtung und religiöse Erfahrung« iz leta 1966, ki pomeni važen doprinos, k razumevanju miselnosti Teilharda de Chardina in še čaka na prevod v slovenščino.

Vsekakor pa gre opozoriti na odličan članek, oz. že pravi esej Edvarda Kocbeka, ki je izšel v »Novi poti« leta 1955 in je objavljen tudi v knjigi »Sodobni misleci«, ki je leta 1981 izšla pri celjski Mohorjevi družbi.

V prevodu Andreja Capudra imamo dve deli očeta Teilharda »Božje okolje« in »Pojav človeka«.

Občasno pa smo zasledili krajše zapise o Teilhardu de Chardinu ali krajše odlomke njegovih misli v raznih publikacijah. Upati pa je, da bi ta teolog zaverovan v Svet dobil večjo domovinsko pravico pri nas.

Sodobno kmetijstvo

Kako ukrepamo proti fižolarju

Na avstrijskem Štajerskem gojijo laški fižol in navadni fižol na manjših obratih za prodajo, na vrtovih pa za domačo porabo. V zadnjih letih so nastale precejšnje škode tam, kjer lahko fižol dozori in ga ne uporabijo kot strožji fižol. Povzročitelj teh škod je 3 milimetrov velik, neopazen sivo-rjav semenski škodljivec - hrošček fižolar, ki ne povzroča škode le v skladiščih, ampak tudi na prostem. Samica nagriže luknjico na hrbtni strani stroka, takoj ko se le ta začne luščiti, in sicer tam, kjer je seme priraslo. Skozi luknjico odloži s pomočjo cevčice več jajčec; ko se izležejo larve, se zavrtajo v seme in začno žreti. Seme je zaradi tega neprimerno za prehrano ljudi, ohrani pa sposobnost kalitve, razen ob zelo hudem napadu. Odrasla ličinka se zabubi v majhni luknjici znotraj semena malo pod površino zrna. Ob končanem razvoju si hrošček izgrize luknjico skozi semensko lupino in zapusti fižolovo zrno. Škoda, ki jo povzroča fižolar na prostem, je precejšnja. Luknjica v strok je skoraj neopazna in jo ugotovimo le s povečevalnim steklom. V takem stanju fižol tudi dozori in ga kasneje uskladiščimo. Škodljivec dokonča svoj razvoj šele v skladišču in ga ponavadi šele takrat opazimo, torej ko se po končanem razvoju pojavi hrošček.

Fižolar se razmnožuje tudi v skladišču, posebno ker zaradi subtropskega izvora, enako kot rastlina gostiteljica, pri naših podnebnih razmerah ne more prezimiti na prostem ter je njegov obstoj povezan s skladiščenjem, kjer v najugodnejših razmerah prezimi in se tudi naprej razvija ... Ko spomladi uporabimo napadeno seme, pride tudi fižolar na prosto.

Čas zorenja strokov in s tem tudi čas, ko je možen nov napad, napoči okrog sto dni po setvi. Hroščki, ki pridejo s semenom na prosto, so sposobni prestatati čas do zorenja na prostem. Čas začetka sušenja strokov je čas odlaganja jajčec na prostem, hroščki, ki se izležejo v skladišču, iz slabo zaprtih prostorov uhajajo na prosto. Proti fižolarju ukrepamo tako, da razvojni cikel učinkovito prekinemo. Preventivni ukrepi so: 1. sejemo samo nenapadeno seme; 2. varujemo skladišča pred fižolarjem tudi v poletnih mesecih, fižola ne smemo hraniti v nezaprtih posodah ali celo razsušega po tleh, ker je to nevarnost za infekcijo.

Dozoreli stroki naj ostanejo na prostem čim manj časa, ker je možen nov napad. Dосуševanje fižola naj ne bo na prostem, temveč v zaprtih pred hroščem varnih prostorih.

Z. T.

Bazovska župnijska skupnost vabi na

ORGELSKI KONCERT

v soboto, 1. junija 1985, ob 20.30; igra tržaški organist Andrej Pegan. Nastopil bo tudi cerkveni pevski zbor od Novega sv. Antona. Vabljeni!

šanj, s katerimi je predavatelj podčrtal nevarnosti, v katere je zašla družba. V tretjem referatu je mladi Avstrijec Winfried Gindl opozoril na težko stanje, v katerem se nahaja sodobni pisatelj. Omenil je ekonomske in delovne težave piscev in razpletel sliko idealne utopije, v kateri bi bili avtorji maksimalno zaščiteni in družbeno vidno upoštevani. Vendar pa je prav to predavanje zaradi svojega črnoobelega značaja izvalo več utemeljenih ugovorov.

V drugi tematski sklop letošnjega pisateljskega srečanja v Brezah moramo uvrstiti kultivirano predavanje Eberharda Horsta iz Zvezne repu-

Slovenski zamejski šport dosegel največji uspeh v zgodovini: ekipa Jadrana v B ligi

V soboto, 25. t. m., je slovenski zamejski šport dosegel enega svojih tehnično najkvalitetnejših uspehov, gotovo pa največjega v svoji zgodovini, če gledamo na odmeve, ki jih je ta uspeh imel tako v italijanski javnosti kot med našimi ljudmi. V tretji odločilni tekmi je Jadran dobesedno pregazil nasprotnika in si zagotovil prestop v B ligo. V večeru, ki bo ostal z zlatimi črkami zapisan v analih naše narodne manjšine, je Jadran zaigral svojo življenjsko tekmo. Čeprav nas naši fantje že nekaj let navdušujejo z igro, ki občasno dosega res vrhunske trenutke, nismo mogli tokrat verjeti, da lahko Jadrancovi zaigrajo tako dobro in povrh še skozi vso tekmo brez nobenih nihanj. Torej: prava igra, v pravem trenutku. Izredna motivacija, ki je izhajala iz treh zaporednih ponesrečenih poskusov napredovanja, iz čudovitega zbora navijačev in nenazadnje še iz strastne želje Davida, da premaga Goljata, ta motivacija je »sprožila« Jadrancovce, da so zaigrali tako košarko, pred katero je nasprotnik stal brez moči. Naiven gledalec sobotne tekme je lahko imel vtis, da igra Jadran proti skromnemu nasprotniku, ki je že vdan v usodo poraženca. Toda dobro vemó, da vendarle ni tako. Potem ko je lansko leto Stefanel zasedel končno prvo mesto na lestvici (nato pa je izgubil play-off), se je poleti še okreplil in sestavil zelo kvalitetno

Ameriški dolar še vedno pridobiva na vrednosti, tako so ga v torek, 28. t. m., na italijanskih valutnih tržiščih cenili na 1984 lir. Kljub temu pa je italijanska valuta vzdržala posebno v primerjavi z drugimi evropskimi valutami.

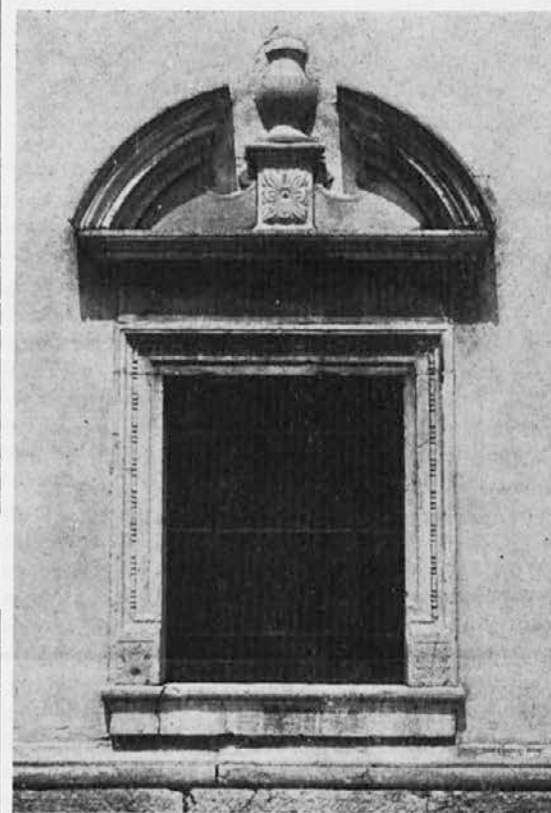
ekipo, ki je bila z Jadrantom gotovo njaboljša v letošnjem C-1 prvenstvu. Ne smemo pozabiti, da je ta ekipa pred tremi meseci v Trstu popolnoma preobrnila rezultat tekme proti Jadrantu, potem ko so domačini že vodili z 22 točkami prednosti, nato pa so s težavo zmagali po podaljškju; ne smemo pozabiti, da se je ta ekipa vse do zadnje minute enakovredno upirala Jadrantu na prvi tekmi play-offa in nazadnje, da je ta ekipa teden zatem premagala naše združeno moštvo, čeprav je le-to zaigralo na zelo dobri ravni. Dokazov torej ne manjka, da je Jadrantu tokrat stala nasproti zelo solidna ekipa. Žagarjevi varovanci so se tega seveda zavedali in napeli zato vse svoje moči, da so pripravili to veliko slavje slovenskega športa. Kronika tekme je enostranska: od silovitega začetka dalje (po poldrugi minuti je bil rezultat že 9:0) je srečanje potekalo v stalni premoči Jadrana, ki ni poznal zastoja. Nasprotno pa se gostje niso nikoli uigrali in so se šokirani skušali upirati plavim. Zadnje minute srečanja so bile pravi triumf: Jadran je vodil z nad 20 točkami prednosti, 5-6000 glava množica pa ni mogla prikrivati svojega veselja. Ob končnem sodnikovem žvižgu je val navijačev butnil na igrišče, da bi objel svoje ljubljene igralce.

Po štirih letih zastoja v C-1 ligi Jadran nadaljuje s svojo serijo napredovanj (pet v osmih letih), ki so ga sedaj ponesla že tik pod vrh državne košarke. Do tega najkvalitetnejšega skoka je prišlo ravno v sezoni, ko je Jadran doživel zelo pomembno spremembo: namreč zamenjava med svoji najboljšim strelcem Borisom Vitezom in Mauro Cukom. Ta zamenjava je nazadnje le prinesla svoje sadove, čeprav je začetek letošnje-

ga prvenstva kazal, da bo odhod Viteza nenadomestljiv. Naj spomnimo, da letošnja sezona za Jadrana ni pomenila ene same zmagoslavne poti, ampak da je bil prvi del prvenstva dokaj grenak, saj se je naša ekipa nahajala celo v drugi polovici razpredelnice. Važno pa je bilo, da ni nikoli vrgla puške v koruzo, ampak da je stalno vestno trenirala in končno našla svoje pravo lice, ki jo je poneslo do tega uspeha.

Iskreno torej čestitamo vsem Jadrancovcem, ki so mnogo žrtvovali, da so dosegli tak rezultat, ki je v ponos in v spodbudo celotni naši narodni skupnosti, da se z združenimi in enotnimi močmi vsestransko uveljavi ne samo na športnem področju.

Mlj

Ivanu Cotiču v spomin ob 40-letnici smrti

Ta mesec je poteklo 40 let, odkar se je zaključila druga svetovna vojna, o čemer so na široko poročala sredstva javnega obveščanja, tako radio, televizija in časniki. V spomin na ta čas objavljamo pomenljiv dokument, ohranjen v zapuščini pok. Antona Vuka iz Mirna (1883-1967). Gre za nagrobni govor, ki ga je Vuk prebral na pogrebu rupenskega rojaka Ivana Cotiča, ki so ga prav zadnje dni vojne ubili v Sempetru pri Gorici. Bil je to eden morda manj znanih, a idealnih mladih ljudi, ki so že v času fašizma v skladu s svojimi sposobnostmi in nagnjenji delovali v korist slovenstva med narodnoosvobodilnim bojem in zanj dali celó življenje. Iz matičnih knjig v župnijskem uradu v Mirnu (Rupa je takrat cerkvenopravno spadala pod Miren) je razvidno, da se je pok. Ivan Cotič rodil 10. marca 1912 v Rupi očetu Ivanu in materi Mariji. Kot dan smrti je naveden 11. april 1945, kot vzrok smrti je v latinščini napisano »occisus belli causa« (ubit zaradi vojne), njegovo truplo pa je bilo prenešeno v Rupo 6. maja 1945. Pokopal ga je znani primorski duhovnik Peter Butkovič, ki je takrat služboval v Sovodnjah. Že omenjeni Anton Vuk je na pogrebu prebral govor, ki ga na tem mestu objavljamo v izvorni obliki, le z malenkostnimi popravki.

(Ured.)

Dragi Ivan!

Ko izročamo tvoje telesne ostanke materi zemlji, dovoli, da Ti izrazimo našo zahvalo za vse, kar si s svojim udejstvovanjem prispeval k zmagi naših narodnih stremeljenj. Živel in rasteš si v dobi, ko je naš narod na tem ozemlju doživel najhujše nasilje v zgodovini lastnega obstoja, v dobi, ki je bila velika preizkušnja značajev. Ostal si, dragi Ivan, značajan in zvest tradicijam naših prednikov, ki so pred nami branili in ohranili naše narodne meje, branili in ohranili narodni čut in jezik.

Ti Ivan nisi ostal samo sam zvest svojemu narodu, zbiral si krog sebe tudi domačo mladino, jo spodbujal v ljubezni do domačega jezika, do domače pesmi ter v zanimanju za ljubezen in socialno pravico med nami. Zbiral si, dragi Ivan, domačo mladino v časih, ko je sovražnik prežal na vsak korak naših ljudi, ko so bili sestanki močiči samo na skrivnih samotnih prostorih.

Delal si Ivan tudi med tvojimi sošolci, bil si med njimi eden najodločnejših pri delu za narodno in socialno zavest učeče se mladine, delal za odpor te mladine napram potujčevanju in sodelovanju v fašistovskih vrstah in organizacijah. Delal pri pripravi te mladine za službo narodu.

Ko je prišla preizkušnja in se je približeval dan odločilne borbe za osvoboditev, Ivan ni o-

kleva, odločno se je postavil na stran prvih borcev in prišel v zapor, kjer je obsedel osem mesecev.

Nahajajoč se v ujetništvu si se Ivan odločil za pobeg in po dolgi truda polni poti prišel domov, da pomagaš pri zadnjem dejanju osvobodilne borbe. Ostal si doma par tednov, da se pozdraviš predno stopiš na delo, a usoda ni dovolila, da bi se Tvoje hrepenenje uresničilo. Zgrabila Te je kruta roka in postavila krono Tvojemu mučeništvu. Prelil si, dragi Ivan, svojo nedolžno kri za domovino in stopil tako v vrste naših mučnikov, v vrste naših junakov.

Vi, mati, oče, bratje in sestre, ki žalujete za vašim preljubljnim Ivanom, naj bo v tolažbo to, da ste tudi Vi stopili v vrste onih družin, ki so žrtvovale svoje drage lepši bodočnosti našega naroda, lepši bodočnosti naših potomcev. Tolaži naj Vas to, da je bil Vaš Ivan poln ljubezni in pri-

ŠIRITE NOVI LIST!

jaznosti do vsakogar, da ostane pri vseh znancih, prijateljih in sošolcih v najboljšem spominu. Tolaži naj Vas to, da za Ivanom žalujejo vsi, ki so ga poznali, da za njim žaluje ves naš narod. Posebno naj vas tolaži to, da je bil Vaš Ivan globoko veren, da je rad stopal k mizi Gospodovi. Bodite prepričani, da Ivan med mučeniki uživa božje obličje in čaka tu veselega snidenja z Vami.

Dragi Ivan, počivaj v miru!